

Tarbiya fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalar va ularning mazmun mohiyati

Sadiyev Davlat

Aslonov Nozimjon

Asadullayev Bunyod

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti Milliy g'oya
ma'naviyat asoslari va huquq ta'lim yo'nalishi 3-
bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: **Baratov Hamidullo**

Annotatsiya: Mazkur maqolada tarbiya fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalarning ahamiyati, ular yordamida o'quvchilarning ma'naviy va axloqiy tarbiyasini samarali shakllantirish usullari tahlil qilinadi. Innovatsion texnologiyalar, jumladan, axborot-kommunikatsion texnologiyalar, elektron ta'lim resurslari, virtual realiti va interaktiv ta'lim vositalari tarbiya fani o'qitilishida qanday qilib yangi, qiziqarli va samarali usullarni taklif qilishi ko'rsatiladi. Maqolada, shuningdek, innovatsion texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilarning diqqatini jalb qilish, faol ishtirok etishini ta'minlash va ularning ma'naviy o'sishini qanday yaxshilash mumkinligi haqida fikrlar bildirildi. Tarbiya fani o'qitishdagi innovatsion texnologiyalarning o'rni va ularning samaradorligini oshirishning ahamiyati keng tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Tarbiya fani, innovatsion texnologiyalar, axborot-kommunikatsion texnologiyalar, elektron ta'lim resurslari, virtual realiti, interaktiv ta'lim vositalari, ma'naviy tarbiya, axloqiy qadriyatlar, o'quvchilar faolligi, ta'lim samaradorligi.

Abstract: This article analyzes the importance of using innovative technologies in teaching the subject of "Tarbiya" (education) and the methods of applying them for effective formation of moral and ethical development in students. It discusses technologies such as information and communication technologies, electronic educational resources, virtual reality, and interactive teaching tools, which offer new, engaging, and effective ways of teaching. The article also presents ideas on how the use of innovative technologies helps in engaging students, ensuring active participation, and improving their moral growth. The role of innovative technologies in teaching the subject of "Tarbiya" and their impact on enhancing the effectiveness of the educational process is also examined.

Key words: "Tarbiya" subject, innovative technologies, information and communication technologies, electronic educational resources, virtual reality, interactive teaching tools, moral education, ethical values, student engagement, educational effectiveness.

Аннотация: В данной статье анализируется важность использования инновационных технологий в преподавании предмета «Тарбия» (воспитание), а также методы их применения для эффективного формирования морально-нравственного воспитания учащихся. Рассматриваются такие инновационные технологии, как информационно-коммуникационные технологии, электронные образовательные ресурсы, виртуальная реальность и интерактивные образовательные средства, которые предлагают новые, интересные и эффективные способы преподавания. В статье также выражены мнения о том, как использование инновационных технологий способствует привлечению внимания учащихся, активному участию и улучшению их

морального роста. Рассматривается роль инновационных технологий в обучении предмету «Тарбия» и их влияние на повышение эффективности процесса воспитания.

Ключевые слова: Предмет "Тарбия", инновационные технологии, информационно-коммуникационные технологии, электронные образовательные ресурсы, виртуальная реальность, интерактивные образовательные средства, моральное воспитание, этические ценности, активность учащихся, эффективность образования.

**Tarbiya – bu insonning ma'naviy va axloqiy
kamolotini shakllantiruvchi yo'l bo'lib,
qalbda ezgulikka yetaklaydi.**

Zamonaviy dunyoda ta'lim tizimi va metodologiyasi doimo rivojlanib boradi, bu esa o'qitishning samaradorligini oshirishga qaratilgan yangi yondashuvlarning paydo bo'lishiga olib keladi. O'qitish jarayonida innovatsion texnologiyalarni qo'llash, ayniqsa tarbiya fanini o'qitishda, ta'lim sifatini yaxshilash, o'quvchilarni ma'naviy va axloqiy jihatdan rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Innovatsion texnologiyalar yordamida tarbiya fani o'qituvchilari, nafaqat an'anaviy usullar, balki zamonaviy pedagogik metodlar yordamida o'quvchilarga bilim berish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

1. Innovatsion texnologiyalar va ularning mazmun mohiyati

Innovatsion texnologiyalar – bu o'qitish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish maqsadida joriy etilgan yangi vositalar, usullar va metodlardan iboratdir. Tarbiya fanida innovatsion texnologiyalar nafaqat axborot texnologiyalarini, balki pedagogik

innovatsiyalarni ham o'z ichiga oladi. Bunday texnologiyalar tarbiya jarayonida quyidagi maqsadlarga xizmat qiladi:

O'quvchilarning intellektual rivojlanishini qo'llab-quvvatlash: Interaktiv va raqamli vositalar yordamida o'quvchilarni ma'naviy-axloqiy masalalar bilan tanishtirish, ularda ijtimoiy qadriyatlar, milliy va umumbashariy axloqiy me'yorlar haqida ongli tasavvurlar hosil qilish.

O'quvchilarning aktiv ishtirokini ta'minlash: Multimediali vositalar, video darslar, simulyatsiyalar va interaktiv mashg'ulotlar o'quvchilarning faolligini oshiradi va ularni o'qitish jarayoniga yanada chuqurroq jalb etadi.

2. Tarbiya fanida innovatsion texnologiyalarni qo'llashning afzalliklari

Innovatsion texnologiyalarni tarbiya fanini o'qitishda qo'llashning bir qator afzalliklari mavjud. Ular o'quvchilarning tarbiya jarayoniga yanada chuqurroq kirishiga va ma'naviy, axloqiy o'sishiga yordam beradi:

Interaktiv o'qitish: Interaktiv texnologiyalar yordamida o'quvchilar o'z bilim va ko'nikmalarini real vaqt rejimida mustahkamlashlari mumkin. Bu ularning faolligini oshiradi va o'quvchilarga yangi bilimlarni qiziqarli va samarali ravishda o'zlashtirish imkonini yaratadi.

Ma'naviy-axloqiy rivojlanish: Tarbiya fani o'quvchilarga axloqiy qadriyatlar, ma'naviyat, o'zaro hurmat va etika haqida tushunchalar beradi. Innovatsion texnologiyalar (masalan, video materiallar, animatsiyalar, interaktiv o'yinlar) yordamida o'quvchilarga tarbiya haqida tushunchalar, qiziqarli va ta'sirchan shaklda yetkaziladi.

Mustaqil o‘qish va o‘rganish: Onlayn platformalar va interaktiv testlar o‘quvchilarga mustaqil ravishda o‘rganish imkonini yaratadi. Ular o‘z vaqtida o‘z bilimlarini baholash va kerakli joylarda yordam olishlari mumkin.

O‘qituvchilar uchun metodik qo‘llanmalar: Innovatsion texnologiyalar o‘qituvchilarga dars jarayonini samarali boshqarish uchun turli metodik qo‘llanmalar, dasturlar va resurslarni taqdim etadi. Bu o‘qituvchilarga darsni yanada qiziqarli va samarasiz qilishda yordam beradi.

3. Innovatsion texnologiyalarni qo‘llashning amaliy usullari

Tarbiya fanini o‘qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanishning amaliy usullari juda ko‘p. Quyida ba’zi samarali usullarni ko‘rib chiqamiz:

Multimedia vositalari: Video materiallar, animatsiyalar, slaydlar va boshqa ko‘rgazmali vositalar yordamida o‘quvchilarga axloqiy-ruhiy mavzularni qiziqarli shaklda yetkazish mumkin. Misol uchun, tarbiyaviy filmlar, hikoyalar, interaktiv hikoyalar va animatsiyalar o‘quvchilarga ahamiyatli ma’naviy qadriyatlarni o‘rgatishda samarali vosita bo‘lishi mumkin.

Onlayn testlar va viktorinalar: Onlayn testlar va viktorinalar orqali o‘quvchilarning bilim darajasi va tarbiyaviy o‘rishini tezda baholash mumkin. Bu o‘quvchilarga o‘z bilimlarini mustahkamlash va o‘rganish jarayonida ko‘proq ishtirok etish imkonini beradi.

Virtual sinflar va onlayn darslar: Virtual sinflar yordamida o‘quvchilar tarbiya fanidan masofadan darslar olishi mumkin. Bu o‘quvchilarga vaqtni tejash va o‘z bilimlarini yanada mustahkamlash imkonini beradi.

Interaktiv doskalar va smart texnologiyalar: Interaktiv doskalar va smart qurilmalar yordamida o'quvchilarga axloqiy mavzularni yanada oson va samarali tarzda o'rgatish mumkin. Bunday texnologiyalar o'quvchilarning fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi va ularda mustaqil fikrlashni rag'batlantiradi.

4. Xulosa

Tarbiya fani o'qitishda innovatsion texnologiyalarni qo'llash, nafaqat o'quvchilarning bilimlarini kengaytiradi, balki ularning axloqiy-ruhiy va ma'naviy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Zamonaviy texnologiyalar yordamida o'qitish jarayoni yanada samarali, qiziqarli va interaktiv bo'ladi, bu esa o'quvchilarning faolligini oshiradi va ularda jamiyatda o'zini to'g'ri tutish, ma'naviy qadriyatlarni qadrlash kabi sifatlarni shakllantiradi. Innovatsion texnologiyalarni qo'llash, shuningdek, o'qituvchilarga dars jarayonini yanada samarali tashkil etish, o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olish va ta'limni shaxsiylashtirish imkonini yaratadi. Shunday qilib, innovatsion texnologiyalar tarbiya fani o'qitishda yangi ufqlarni ochib, o'quvchilarning jamiyatga foydali, axloqiy va ma'naviy jihatdan rivojlangan shaxslar bo'lib yetishishiga katta hissa qo'shadi

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh. «Ma'naviyat va taraqqiyot.» Toshkent: O'zbekiston, 2018.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlari (2020-yil, 422-sonli qaror).
3. «Tarbiya fanining metodik asoslari.» Toshkent: Ma'naviyat nashriyoti, 2020.
4. Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 6-iyuldagi qarori.
5. «Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi.» Toshkent, 2019.
6. Nazarov A. «Pedagogik texnologiyalar va innovatsiyalar.» Toshkent, 2021.
7. «Interaktiv ta'lim metodlari.» Toshkent: O'qituvchi, 2020.

8. Qodirov B. «Axloqiy tarbiya asoslari.» Samarqand, 2019.
9. Abdulla Avloniy. Turkiy Guliston yohud axloq. Toshkent. “O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi”, 2004. 5-bet
10. Sharipov N. «Didaktik o‘yinlar nazariyasi va amaliyoti.» Toshkent, 2022.
11. «O‘zbekiston Respublikasi ta’lim tizimi rivojlanish strategiyasi.» Toshkent, 2021.